

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Irni-olvasni.

A nemzetünk műveltségi állapotának megvizsgálásánál úgy járunk, mint sok más dologban. Ha némely embernek — akit állása vagy természete arra szoktatott, hogy mindent rózsás szemüvegen át szemléljen: — szavait hallgatjuk, azon hiszünkben ringajuk magunkat, hogy az általuk védett ügy jobb lábon nem is állhat, míg mások ismét mindent a legsötétebb színekkel szeretnek festeni. Az igazság itt is középen fekszik és habár tagadhatatlan, hogy népnevelésügyünk az utóbbi években óriási haladást mutat, mégis másrészt nem tagadható, hogy az még sem történik oly mértékben, mint ezt a kérdés fontosságánál fogva megkövetelhetnők. Ezen kérdés megoldása tényleg minden nemzet életének legelső szükségletét képezi.

Országunk vallás- és közoktatásügyi minisztere, gr. Csáky, a képviselőház közoktatásügyi bizottságában ugyan nagyon előnyös világításba helyezte népnevelésügyünket, de előadásában mégis sok oly részeket találhatunk, a melyek a népnevelés minden igazi barátját indokolt félelemmel tölthetik el.

Beszédéből megtudtuk, hogy hazánkban az iskolát nem látogató gyermekek száma még mindig egy fél millió, amely horrens számban nem is foglaltatnak még azon gyermekek, akik a nyári hónapokban a mezei munkálatok idejében, az iskolalátogatást megszakítják, úgy, hogy sok helyütt a tanév időtartamát 6 hónapra kellett lezállítani. Megtudjuk továbbá, hogy nagy számléka azon gyermekeknek is, akik a zárvizsgáig kitarának, csak hiányosan tudnak olvasni és írni, és hogy nem kevesebb, mint 300 község van az országban, melyek iskolát teljesen nélkülöznek. Ezek oly állapotok, a melyek mindenkít, aki a népnevelést komolyan veszi és annak fontosságától át van hatva, kellemetlenül érintenek.

Igaz, hogy nehéz dolog e bajok egynemelyikén segíteni és ha némelyik azt hiszi, hogy a törvény szigorubb alkalmazásával, pénzbürságok kivetésével t. i. oly szülőkkel szemben, akik gyermekeiket iskolába nem küldik, segíthetünk a bajokon, és ezáltal mindent megtettünk, az sajnálatra méltó tévedésben van. — A népek műveltsége mindig karöltve jár azok anyagi jólétével; oly természeti törvény, oly természeti szükségesség ez, a melyet a világtörténelem folyamán mindig észlelhetünk. Nehéz lesz, dacára minden büntetésnek, egy apát, aki családját saját munkájával fenn nem tarthatja, visszariasztani attól, hogy felnőtt gyermekeit munkájánál ne használja, hanem éhesen iskolába küldje.

Ily esetekben a törvény szigorú alkalmazása még embertelenség is volna, a melyet a törvény involválni nem szándékozott. Ezen bajt csak úgy lehetne orvosolni, ha ilyen gyermekek számára a községekben esti és vasárnapi iskolákat állítanának, különösen azon hónapokon át, a melyeken a mezei munka minden erőt igénybe vesz és a szegényebb földmives gyermekének segítségét nem nélkülözheti. — A népnevelés emelésének egyik főfeltétele továbbá az volna, hogy a működő tanítók anyagi helyzete ott, ahol szükségesség mutatkozik, megjavíthatnák, miáltal azon helyzetbe kerülnének, hogy verejtékes kötelességeiknek jobban megfelelhessenek. Majdnem hihetetlen, hogy e tekintetben sok helyütt mily rosszul állunk. Országunk számtalan felekezeti iskoláiban még mindig oly tanítók vannak, akik oly csekély fizetést huznak, hogy kénytelenek sokszor oly mellékfoglalkozásokat keresni, a melyek nemcsak hogy megfosztják azon tekintélytől, melyre minden tanítónak okvetlen szüksége van, hanem oly nivóra is süllyesztik, hogy idővel egészen elpóriasodnak. Ehhez járul még ezen tanítók bizonytalan állása, amely uraik önkényének van alávetve. Hogy követelhetjük ily tanítóktól, hogy tanítói kötelességeiknek lelkiismeretesen megfeleljenek, mikor folytonosan az inséggel küzdenek?

Ezek az okai annak, hogy Magyarországon még van sok olyan gyermek, aki iskoláinak bevégzése után, még tisztességesen olvasni és írni sem tud.

Ami végre azt a körülményt illeti, hogy több száz község iskoláiban egyáltalában szűkölkölnék, az a mérvadó tényező kötelességmulasztása, a mely még azzal sem indokolható, hogy az illető községek csak gyéren vannak benépesítve. Vannak törvényeink, melyek az ilyen állapotot egyenesen tiltják és azt hiszem, hogy minden község, mely képes községet alkotni és az ezzel kapcsolatos terheket viselni, hogy az ilyen község képes egy iskolát is fentartani, bár legyen az állam segélyezése mellett is, mert hisz ennek fekszik leginkább érdekében, hogy oly polgárokat neveljen, akik a szellemi fejlődés legalább azon lépésőjén álljanak, hogy állampolgári kötelességeiket megértsék. Ezt azonban csak az iskola adhatja meg, és nem hiszem, hogy volna sok fontosabb feladat annál, mint az, hogy ily községekben a hiányzó iskolákat végre felállítsák. Ha valahol rossz termés van, mindenki siet a szerencsétlen lakókat az éhhaláltól megóvni; a tanítás hiánya pedig egyértelmű a szellemi éhhalállal, azért minden állam legszentebb kötelessége minden egyes polgárát ettől megmenteni.

P. L.

Albánia.

Az albánok sok tekintetben ellentétük a szerbeknek, mindeddig nem vágytak nagy birodalom uralmára, nem keresték bármely hatalom támaszát, maguk erejéből tartották fel magukat, elismert vitézséggel védték századok óta tüzlőhelyeiket, és hősiességszámmal kiűztek honuk szabadságáért, azért most is méltán megérdemlik, hogy a Balkán félszigetnek újonnan alakulásánál számba vételessen azon kisebb államszövetségben, mely hivatala van, hogy egymásközt szövetekezve, védehesse bárki ellen önálló szabadságát, és alapul szolgáljon egy új időszaknak, melyben a belbéké áldása alatt, minden felvirágozhasson, mi a népeket boldogíthatja.

Tartományuk területe a régi római Illyria alsó részéből és a görög Epirus részeiből van összeállítva, de azért laknak albánok csoportokban, valamint szétszórva Görögországban, Bulgáriában, különösen Macedonia, Thessalia és a török Ruméliában is, azonban az albánok között is laknak görögök, törökök, bolgárok, románok és szerbek, de utóbbiak csekély számmal, ellenben iskoláik többnyire görög, úgy templomaikban az istentisztelet szertartása is görög.

A mostani Albániának nevezett, a török birodalom nyugoti részéhez tartozó tartománynak határa délről, valamint nyugatról Thessalia, Görögország, a jóniai és az adriai tenger, északról és keletről pedig Montenegro, Bosznia, Novibazár, illetőleg Rumélia és Macedonia.

Területe valóságos vár, mely hegyszorosokban természetes bástyákat bír, mert a *dimari* és *dalmata* hegyek és havasok, úgy a *Balkan* és a *Pindus* hegyláncolatjai három oldalról körülövezik, és keresztül-kasul szelik, a különben is keskeny területtel bíró tartományt, bőven ellátván azt meredek sziklaomokkal és könnyen védhető szűk hegyszorosokkal, de egyszersmind termékeny, bájós, kies völgyekkel is, hol a tükörsima *skutárii*, *ochridai* és *janinai* tavak kéklenek, és a *Bojana*, *Drina* és *Morava* folyók vízei sietnek a tenger felé. A hegyek, mint a folyók iránya az egész területet két, egymástól elválasztott részre osztják.

Az albánok egy külön népfajt képeznek, mely nincsen rokonságban más balkáni vagy európai népfajjal, mert eredeti nyelvük az ázsiai *liciai* nyelvtörzshöz tartozik, jelenleg azonban már sokban keverék a görög és szláv nyelvvel, de azért önálló nyelvnek tekinthető. Nyelvük mutatja, hogy mostani honukba Ázsiából, és pedig Orményország szomszédságából származtak, de történetük ősrégi, és bizonyára már a rómaiak ide-

jében laktak albánok *Illyria* alsó részében. Ők magokat nem *albánoknak*, de „*skipetáriknak*“ nevezik. A *byzantiniak* őket „*arbanitáknak*“ hívták és ezen elnevezésből eredt az „*armuták*“ török elnevezése.

Az albán népfaj mintegy 600—1200 négy-szög mértöldnyi területen, számra nézve, mintegy két millió fővel lakik. A terület terjedelmét azért nehéz meghatározni, mert az albán törzsek kiterjednek Macedoniára és Thessaliára, sőt Bulgáriára is.

A terület lakossága is két különböző részre oszlik, az északi részt lakják a *gegak*, a délit a *toskák*. Az előbbieknek legkitűnőbb törzset képezik a *myrídíták*, utóbbiaknak a *sulioták*. A *gegak* közt tagadhatatlan a szláv, a *toskák* között pedig a görög befolyás, mely nyelvüket is érintette. Az oláhok mindenfelé elterjedve, az albánok között kissé nagyobb csoportu szigeteket képeznek, de megtartották nemzetiségüket és vallási lithurgiájukat.

Az albánok a byzantiniak korában mindannyian keresztények voltak, és csak a török hódítás után lettek mohamedánok, de azért közöttük sok titkos, a katolikusokhoz húzó keresztény maradt.

A középkor az az időszak, melyben az albánok legelőször magokra keltették a közügyelmet. Addig a byzantiai gyenge kormány alatt magokra hagyatva, nem volt okuk védeni szabadságukat, csak mikor a törökök a hírneves *Rigómezőn* megsemmisítették a keresztényeket, különösen a déli szlávok hadseregét, és nem sokára rá elfoglalták *Konstantinápolyt*, kezdették meg szereplésüket; egyedüli barátaik csak az egyenlő érdekű olaszok, különösen a *velenceiek* maradtak, ez volt oka, hogy a török hódítás után, a XV-ik században több mint százezer albán odahagyta hazáját, és átköltözött a szemközti elnyuló Olasz-honba, *Otranto* vidékére és *Sziciliába*, hol mostanáig megtartották nyelvüket mint nemzetiségüket.

Ezen időtől egész történetük csak harc és küzdelem, elszánt hősiességgel védték magukat a túlhatalom ellen, mely őket valóságos hősökké edzette, különben sem lévén nagy hajlamuk bármely iparra vagy kereskedelemre, megelégedtek mindenek fölött szeretett honuk termékeivel és azoknak csekély kivitelével. Ezen életmód okozta, hogy közöttük a kultúra meg nem honosulhatott, és jellemük mindinkább elvadult.

Leghíresebb hősiük a XV. században harcoló *Castriota György* volt, a törökök az előkelő hercegi családból származó fiatal Györgyöt, Iskender vagy Scanderbegnek nevezték és mint túszt Adrianopolyba hurcolták, hol azután három fivére megmérgezése után mohamedánnak nevelték, de rendkívüli képessége és ügyessége utat nyitott neki nemcsak a hazaszökésre, de 1443. évben az egész tartomány lakosságának maga részérei megnyerésére is. Az ellene küldött *Ali basát*, utánna még két más basát egymásután megverte; ezen harc változó szerencsével, de mindenkör *Scanderbeg* előnyére *Murad* szultánnal egész 1453-ik évig tartott, utóda a hatalmas II. Mahomed szultán sem volt szerencsésebb, hasztalan ostromolta *Kroját*, de végre *Scanderbeg* 1466-ik évben meghalt, *Kroja* is elesett, és így sikerült a mindig hatalmasabb lett *Osmanoknak* az egész tartományt végleg meghódítani és Mahomed vallására kényszeríteni. A győztesek a tartomány területét két basaságra, a *skutari* és *janinaira* osztották.

A török hódítás alatt ugyan sokat kellett küzdeniük, de azért mégis annyira-amennyire meg tudták tartani, legalább magán viszonyaikban, sajátságait és szabadságaikat. Ez így tartott folytonos elnyomásban majdnem három századon át, de nem minden harc nélkül. Legnevezetesebb harcuk a XVIII. század végén, a hírhedt *janinai Ali* basával volt, kinek csak a legnagyobb erőfeszítéssel, sok kegyetlenség után sikerült őket legyőzni. Ezen harcokban kifejtett hősiességek, dacára az ezáltal fejlődött elvadulásnak, nevelte mindenfelé hírnevüket és alig volt a ke-

leten hadsereg, melynek soraiban *arnauták* nem harcoltak volna. Általuk sikerült *Mehemed Alinak* Egyiptomot meghódítani és hatalmába keríteni.

A berlini kongresszus után az albánok kényszerítették területük egy kis részét *Skutari* körül az albánoktól lakott *Antivari* és *Dulcignot* Montenegroinak átengedni, mi csak nehezen, nem minden harc nélkül történt, és felkötötte ismét bennük azon ellenszenvet, mellyel a szlávok irányában századok óta viseltetnek.

Az albánok leginkább megférnek a köztük lakó oláhokkal, a görögök és bulgárok vetélytársaik, a szlávokat pedig, különösen Montenegrót, természetesen ellenségeiknek tartják. Az utolsó időben történt változások, Bulgária keletkezése, Szerbia, Oláhország gyarapodása, az albánokban is felébresztette a terjeszkedési és függetlenségi vágyat, és *Macedonia* azon Eris almája, melyért a görögök és bulgárok első sorban, utánuk pedig Szerbia és az oláhok velük versenyeznek.

A törökök mindenáron meg akarják tartani Macedoniát, de ha azt kiadni kényszerülnének, bizonyára inkább adnák azt a mohamedán albánoknak, mint a versenyzők bármelyikének, akik mind megindították az aknamunkát a macedonai török hatalom aláadására. Azonban a Macedoniával egyesített Albánia mindenesetre leginkább hivatva lenne a Balkán félsziget kis államok szövetségében a különböző népfajok egyensúlyát helyreállítani és azon gyűrtözni, mely a közös és magán érdekeket magába foglalva, az egésznek sikerét biztosítaná.

Grosschmid Gábor.

Hírek.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Schulek Kálmán palánkai aljárásbíró az újvidéki kir. törvényszékhez allgyszéknek nevezte ki.

Kinevezés. Klein Eugenia, kir. pósta- és távirdekezelő Sztanisicra postamesterre lett kinevezve.

A pénzügyigazgatóság f. évi augusztus 1-én Zomborban, a volt kir. adófelügyelőség hivatalos helyiségében a következő ügybeosztással kezdte meg működését. I. ügyosztály: Személyes ügyek, vezető Danzer Kornél kir. p. ü. tanácsos és igazgató. II. ügyosztály: Egyenes adó, vezető Danzer Kornél kir. p. ü. tanácsos, igazgató. III. ügyosztály: Illeték és bélyeg, vezető Ribiczey Adam p. ü. titkár, II. helyettes. IV. és VI. ügyosztály: Dolány, lottó, só, vám és pénzügyorség, vezető Schvarzer Emil p. ü. titkár, I-só helyettes. V. ügyosztály: Fogyasztási adó, vezető Schvarzer Emil p. ü. titkár, I-só helyettes. VII. ügyosztály: Jövedéki kihágások, vezető Schvarzer Emil p. ü. titkár, I-só helyettes. VIII. ügyosztály: Pénztári ügyek, vezető Danzer Kornél kir. p. ü. tanácsos és igazgató. Az I-só ügyosztályba beosztott: Radocsay János p. ü. fogalmazó. A II-ik ügyosztályba beosztottak: Böhm Hugó, Galyasy Imre, Vasady Gyula, Cziriák János, p. ü. titkárok; Barthos Zsigmond, Szics Károly, Lendvay József, Környei Kálmán, fogalmazók; Ambrásits György, Türr Antal, Nyikita György, állami végrehajtók. A III-ik ügyosztályba beosztottak: Proll Ferenc p. ü. titkár, Brogyáni Gyula, Klinger Antal, Komáromy Gyula, Fodor Mihály, Marton Imre és dr. Detre László p. ü. fogalmazók. A IV. és VI. ügyosztályba beosztottak: Uruszký Alajos helyettes p. ü. főbiztos, Bajáky Elek és Legény Károly p. ü. fogalmazók. Az V-ik ügyosztályba beosztottak: Nagy Zoltán és Schröder Aladár p. ü. fogalmazók. A VII-ik ügyosztályba beosztottak: Bárczi István p. ü. fogalmazó. A VIII-ik ügyosztályba beosztott: Morán Rezső számtanácsos. Kirendeltég. Beosztottak: Szabó Mózes p. ü. titkár, Varga Ambrus, Bieher Gyula és dr. Sterczyk Vince p. ü. fogalmazók. Hivatalos órák: d. e. 8—12 ig és d. u. 2—6 ig. Vasár- és ünnepnapon d. e. 8—12 ig.

Uj papnövédek. Gromilovits János, a kalocsai kisebb papnevelő intézetbe fölvetett.

Biboros érszékünk a kalocsai tanítónöképző-intézetbe Bagó Aranka és Kämmerer Eleonora zombori zárdai tanulókat ingyenes helyre bevenni kegyeskedett.

Iparkiállítási hírek. A helybeli iparkiállításra a szezon-jegyek 1 frtjával e hó 8-ától kezdve a következő üzletekben válthatók u. m.: Falcione Gusztáv, Heindlhofer Róbert, Sztrilich Zsiga, Mayer és Thum és Karakasevits Milivoj üzletében. — A kiállítók felkértek, hogy kiállítandó tárgyaikat e hó 6-tól 9-ike esteig okvetlenül szállítsák be.

Névsora azon adakozóknak, kik ő Eminenciája dr. Haynald Lajos bibornok-érek urnak ötven éves jubileuma alkalmából Zombor szab. kir. városa által átnyújtandó emléktárgy beszerzésére készpénzben hozzájárultak. Tárcaj Mór ur gyűjtőjén: Fernbach Bálint 100 frt, Hameder Károly 25 frt, Koczik Pálné 10 frt, Tárcaj Mór 5 frt, Sauerborn Károly 3 frt, Bieber József 2 frt, Tárcaj Dezső 1 frt, összesen 146 frt. — Falcione Lőrinc ur gyűjtőjén: Dr. Csihás Benő 10 frt, Falcione Lőrinc 10 frt, Pártos Gyula 10 frt, Sándor Béla 10 frt, Sándor Lujza 5 frt, Sándor Erzsike 5 frt, Cservenka Lajos 1 frt, Müller Vilmos 1 frt, Frey Imre 1 frt, Butter-Walter Antal 1 frt, Gottlieb Márton 3 frt, Barthal József 2 frt, Husvéth István 2 frt, Heindlhofer Róbert 1 frt, összesen 62 frt. — Schöffner József ur gyűjtőjén: Jerkovits Antal 2 frt, Francz Mór 1 frt, Blumenthal Lajos 1 frt, Veszolovszky Péter 1 frt, Kirckhnopf Mihály 1 frt, Gerber Ferenc 2 frt, Mayer Ignác 2 frt, Zimmermann Gyula 1 frt, Ugri Mihály 1 frt, Umstädter István 1 frt, Andráska Alajos 1 frt, Remlinger Ignác 1 frt, Stadler Mariska 1 frt, Rotter S. 1 frt, Gombárovits Antónia 1 frt, Gombárovits István 1 frt, Schöffner István 1 frt, Bielitzy Kálmán 1 frt, Pribil Zsófia 1 frt, Pribil Ernő 1 frt, Reichert József 1 frt, Koch József 1 frt, Gyalokay Róza 2 frt, Adamovics Mihály 1 frt, Gromilovits János 1 frt, Orehoja Antal 1 frt, Mayer Mihály 1

frt, Herche Albert 1 frt, Csirszka János 1 frt, Halm Ervin 1 frt, Melcher Ferenc 1 frt, Pekár Mátás 50 kr, Schneiderbauer N. 40 kr, összesen 51 frt 90 kr. — Lang Flórián, Odrý János és Zsulyevits Ernő urak gyűjtőjén: Lang Flórián 3 frt, Koratpatinsky Teréz 1 frt, öz. Tuna Mária 1 frt, Bielitzy Buday Mária 1 frt, Paul Kálmán 1 frt, Schiller százados 30 kr, Ullrich Borbála 30 kr, Mandl Fülöp 30 kr, Ewald Jakab 1 frt, Matzitz Gusztáv 50 kr, Harp József 50 kr, Haloupka József 30 kr, Veszolovszky Ferenc 20 kr, Morber György 50 kr, Esztergamy Borbála 5 frt, Knip Gáspár 50 kr, Jauch Ferenc 50 kr, Blechl Károly 2 frt, Wagemann Simon 3 frt, Stebler Lajos 50 kr, Martinovits János 50 kr, Stebler Antal 1 frt, ifj. Bosnyák József 50 kr, Topalovits Novák 30 kr, Zitzmann Mihály 40 kr, Stebler Béla 20 kr, Platzer János 30 kr, Sztrilich Gyula 1 frt, Falcione Gusztáv 1 frt, Matzitz Lajos 50 kr, Milla András 1 frt, Dsinits József 50 kr, Eibach István 1 frt, Ehrlich József 50 kr, Kukula Antal 1 frt, Traub József 1 frt, Henneberg Sándor 1 frt, Mihályi János 1 frt, Veszolovszky Károly 50 kr, Bertolino Sándor 1 frt Dobák Béla 5 frt, Valtér Nándor 1 frt, Esztergamy Károly 5 frt, összesen 47 frt 60 kr. — Darázi Márk ur gyűjtőjén: Darázi Márk 2 frt, Kandler József 50 kr, Mallek Ede 50 kr, Gertner Krisztina 50 kr, Erdélyi Mátás 20 kr, Vas József 50 kr, Markovits Ferenc 20 kr, Kubatovits Antal 50 kr, Hatony József 1 frt, Blazsevatz Kármel 10 kr, Hannel József 50 kr, Bunyi János 1 frt, Bunyi Helena 2 frt, öz. Lippert Lencsi 1 frt, öz. Sztrilich Mária 2 frt, Heinz Kálmán 1 frt, Czikler Teréz 50 kr, öz. Wolf Mária 1 frt, Csekmanek Antal 1 frt, Kléfa Liska 50 kr, Athanaevkovits Zsófia 5 frt, Kovács János 40 kr, Schlágl József 50 kr, Puhá Flórián 40 kr, Appelshofer pék 50 kr, Gerlich János 1 frt, Tóth Ernő 20 kr, öz. Dürfler Paulina 40 kr, Dobos Antal 50 kr, Cselyuszkó Antal 20 kr, Szukl Miklós 50 kr, öz. Merstatter Anna 50 kr, Bácsér Ferenc 20 kr, Baits Gyula 50 kr, Kubat Márkó 30 kr, Tyeplizky István 30 kr, Tyeplizky Aranka 50 kr, Mészáros Dániel 1 frt, Horn Jakab 50 kr, Bettl Péter 40 kr, Goeßer Vilmos 1 frt 50 kr, Pauditz Károly 20 kr, öz. Pauditz Franciska 40 kr, összesen 32 frt 40 kr. — Zsulyevits Ernő ur gyűjtőjén: Csarsch Lajos 20 kr, Weidinger Hugó 20 kr, Kareher Károly 50 kr, Kubitska József 30 kr, Schöffner Ferenc 5 frt, Zsulyevits Ernő 2 frt, összesen 8 frt 20 kr. — Thum Vince ur gyűjtőjén: Thum Vince 2 frt, Mayer István 1 frt, Thum Adolf 1 frt, összesen 4 frt. (Folyt. köv.)

Tanügy. A megyei közs. tanító-egyesületnek f. évi augusztus hó 25. és 26. napjain Apatiuiban tartandó közgyűlése alkalmából alakult rendező bizottság értesíti az egyesületnek vonattal utazó tagjait, miszerint a bizottság részéről intézkedés tételre az érkező tagoknak az első vonatállomástól, Prgl. Szt. Ivántól Apatiuig s onnét vissza, kellő számú fogatok rendelkezéstől bocsátásáról, viteldíjmentes szállításokról. Ezen utazási kedvezményben résztlnni óhajók felkértek, hogy akár egyénenként, vagy köri elnökük útján, az utazás, illetve a prgl.-szt.-iváni vonatállomáshoz érkezésük napjának és órájának pontos megjelölésével a közgyűlésre jöttüket a rendező bizottság elnökénél, Rauschenberger János polg. isk. igazgató urnál legkésőbb augusztus hó 20-ig bejelentsek.

Közczelu adakozás. A zombori takarékpénztár a jövő vasárnap megnyitandó itteni iparkiállítás költségeinek fedezésére o. é. 200 frtot, tehát ugyanannyit mint Zombor városa, adott.

Pályázat tanítói állásra. A bajai r. kath. iskolaszék 600 frt évi fizetéssel, 100 frt lakbérrel és 50 frt ötdéves pótlékkal javadalmazott néptanítói állásra, f. é. augusztus 20-iki lejáratnál, pályázatot nyitott.

Harkányon augusztus hó 1-éig a fürdővendégek száma 1605 személy, az átutazó vendégek száma pedig 3430 személy volt.

Lopás. Depre Ferenc krusevlyai lakos udvarából a napokban világos nappal egy vég vásznat loptak el ismeretlen tettesek.

Meghívó. A verbászi ifjúság f. é. augusztus hó 10-én az olvasóegylet helyiségében a helybeli algymanium s a paksi tűzkárosultak javára táncal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj személyenként 80 kr, családijegy 2 frt. Felül-fizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Műsor: Három kalap. Irta Hennequin Alfréd. Rendező: Wagner Adolf. Személyek: Duprillon Edgar, Wagner Adolf, Izabella, neje, Kármán Constantia k. a. Lujza, leányuk, Rónai Elvira k. a. Anette, Kármán Blanka k. a. Baptiste, Roth Aladár, Silvestre Jenő, Unger Emil, Témidart Adolf, Jahn Róbert, D. Hervej Pál, Hoffmann József (Történik Duprillon lakásán). — A légyótt. Irta ifj. Ábrányi Kornél. Rendező: Diener Lajos. Személyek: Széplaki Róbert, Hilkene Keresztély, Laura, neje, Wagner Ilka k. a. Békéssy Gergely, Diener Lajos, Irén, Laura rokona, Delhaes Hedvig k. a. Inas, Mihelits Márton. (Történik Széplaky lakásán.)

Az orsz. színésziskolában a beiratkozások f. évi szeptember 5-én, esütörtökön, d. u. 3 órakor kezdődnek, s három napon át, minden délután 3—5-ig tartanak, s így szeptember 7-én, szombaton, fejeztetnek be. A jelentkező növendékek fölveteli vizsgálata szeptember 9-én tartatik, és pedig: az operára jelentkezők d. e. 12 órakor a m. nemzeti színház szimpadán, a drámaiaké ugyancsak szept. 9-én d. u. 3 órakor az orsz. színésziskola helyiségében, nemz. színház bérháza, III. emelet. A felvételi kellékek: szimpadias esinos alak, tiszta kiejtésű csengő hang s kifejezett testi alkotás mellett (melyről a föl. vizsgálaton jelenlevő orvos ad véleményt), legalább 18 éves kor a férfiaknál, s betöltött 16 év a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. Szükséges továbbá annyi műveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyítvány, mennyit a megjelölt korban minden művelt ifjútól megvárhatni. Azok, kik nem szülők vagy gyámjuk kíséretében jönnek, a szülők vagy gyámok írásbeli beleegyezését tartoznak maguknak hozni. A jelentkező növendékek csak törvényes családi nevükön irathatják be magukat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a beiratási és fölveteli díj, 6 frt, a beiratásnál azonnal lefizetendő, fölvetel esetén pedig az évi tandíj: drámánál 30 frt, operánál 70 frt, első évharmadi részlete, melynek fizetése alól első éves növendék föl nem mentetik. Végül szükséges megjegyeznük, hogy az operai szakra csak oly jelentkezőket veszünk fel, kik a zenészet i osztály magánének tanfolyamából 3 osztály-

nak sikeres elvégzéséről (ami megkívántató feltétel ugyan, de egymagában az operai osztályokba való belépésre nem jogosít) bizonyítványt mutatnak fel, vagy annyi készültiséget tanusítanak, mennyi ezen osztályokban megkívántatik, mely esetben a kir. zeneakadémián magánvizsgálatot tehetnek, s az ennek folytán nyert bizonyítvány alapján az orsz. színésziskola első operai osztályába vétethetnek. Budapesten, 1889. aug. 1-én. Az igazgató nevében: Dr. Váradi Antal, az orsz. színésziskola titkára.

Olcso pénz. A zombori takarékpénztár vasárnap tartott választmányi ülésében az összes kölcsönök és váltók után a kamatokat 6 1/2%-ra leszállította. Egyben elhatározta, hogy az eddigi 5%-ra elfogadott betételeket ezentúl is ezen kamatok adomentes élvezetében meghagyja; de új betételeket 5%-os kamatozás iránt csak 1000 frt fogad el, az 1000 frton felüli új betételek után csak 4 1/2% kamatot és a kamatot fogja fizetni. Aki ezen kamatleszállításokról érdeklődik, annak ajánljuk a mai számban foglalt hirdetményt átolvasni.

Eljegyzés. Veisz Géza ur Szegeдрől eljegyezte Deutsch Regina kisasszonyt Kuláról.

Menetidj táblázat a magyar királyi államasutakon. Ervényes 1889. évi augusztus hó 1-től. Helyi forgalom.

Forgalom	Vonal- szakasz	Menetidjak személyenkint					
		személy-, omnibusz- és vegyes- vonatoknál az			gyors- vonatoknál az		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
Kocsiszállásban a szállítási adó és kinstári bélyegilletékek együtt forintokban							
a) Szomszédos forgalom	1.	0.30	0.15	0.10	—	—	—
	2.	0.40	0.22	0.15	—	—	—
b) Távolcsági forgalom	I.	0.50	0.40	0.25	0.60	0.50	0.30
	II.	1.00	0.80	0.50	1.20	1.00	0.60
	III.	1.50	1.20	0.75	1.80	1.50	0.90
	IV.	2.00	1.60	1.00	2.40	2.00	1.20
	V.	2.50	2.00	1.25	3.00	2.50	1.50
	VI.	3.00	2.40	1.50	3.60	3.00	1.80
	VII.	3.50	2.80	1.75	4.20	3.50	2.10
	VIII.	4.00	3.20	2.00	4.80	4.00	2.40
	IX.	4.50	3.60	2.25	5.40	4.50	2.70
	X.	5.00	4.00	2.50	6.00	5.00	3.00
	XI.	5.50	4.40	2.75	6.60	5.50	3.30
	XII.	6.00	4.80	3.00	7.20	6.00	3.60
	XIII.	7.00	5.80	3.50	8.40	7.00	4.20
	XIV.	8.00	6.80	4.00	9.60	8.00	4.80

Rendeltetési állomás	Vonal- szakasz	Rendeltetési állomás	Vonal- szakasz
A) Szomszédos forgalom.		Karlóca	XI.
Bajmok	2	Keel	IX.
Militics	1	Kelebia	V.
Pr.-Szt-Iván	1	Kiszács	IX.
Szonta	2	Kisszállás	V.
B) Távolcsági forgalom.		Kis-Körös	VIII.
Algyó	VII.	Kétegyháza	XIII.
Andrievce	VIII.	K.-Szt.-Miklós-Tass	XI.
Baja	VIII.	Kutrölyg	IX.
Bajmok	I.	Lacháza	XII.
Batainca	XIII.	Laskafalva	V.
B.-Almás	V.	Lökösöz	XIII.
Baranyavár	VI.	Magyar-Boly	VII.
Békés	XIII.	Mező-Berény	XIII.
Békés-Földvár	XIII.	Militics	I.
Beska	XII.	Mikanovce	VI.
Bikity-Borsód	VI.	Nagyállás	XI.
Boszna-Bród	X.	Oroszáza	X.
Bród	IX.	Ó-Kér	IX.
Bradin	IV.	Óreg-Csertó	X.
Csaba	XII.	Ó-Pazna	XIII.
Csantavér	V.	Palics	IV.
Csengőd	IX.	Pétervárad	XI.
Csikeria	V.	Putince	XIII.
Csorvás	XI.	Pr.-Szt-Iván	I.
Dálya	III.	Ruma	XIII.
Dömsöd	XII.	Samac	VIII.
Dráva-Szarvas	III.	Sarkad	XIII.
Erdőd	II.	Sámsón	IX.
Erzsébetfalva	XIII.	Soroksár	XIII.
Eszék	IV.	Strizovnja-Vrpolje	VII.
Eszék (alsóváros)	IV.	Szabadka	IV.
Fülöpszállás	X.	Szabadszállás	X.
Gombos-Bogojeva	II.	Szeged	VII.
Garein	VIII.	Szonta	I.
Gerendás	XII.	Taksony	XIII.
Gyula	XIII.	Tavanok	III.
Halas	VI.	Topolya	VI.
Haraszi	XIII.	Uj-Pazna	XII.
Hegyes-Feketehegy	VII.	Ujvidék	XI.
H.-M.-Vásárhely	VIII.	Vadkert, Tázlár	VIII.
Horgos	V.	Verbász-Kula	VIII.
India	XII.	Vinkovec	V.
Ivankova	V.	Vukovár	IV.
Kalocsa	X.	Villány	VII.

Jegyzet: kik a vonat elindulása előtt 5 perccel jegyet még nem váltottak, annak kiszolgáltatására igényt nem tarthatnak. — Olyan podgyásznak elszállítását, mely a vonat elindulása előtt legkésőbb 15 perccel a menetjegy előmutatása mellett a podgyászszállító hivatalnak átszolgáltatva nem lett, követelni nem lehet. — Mindazon viszonylatok, a melyek ezen táblázatban benn nem foglaltatnak, — amennyiben az utazás nem vezet Budapesten vagy Kelenföldön át, — a távolcsági forgalom XIV. vonalszakaszába esnek.

Podgyászdijazás:

	Szállítási díj forintban darabonként a kezelési illetékek együtt		
	1—50 kilogr.	51—100 kilogr.	100 kilogr. mon túl
1—55 kilométerig	0.25	0.50	1.—
56—100 "	0.50	1.—	2.—
100 kilométeren túl	1.—	2.—	4.—

A podgyász rendszerint nem mérlegeltetik. Podgyász szabadsúly nem engedélyeztetik. A podgyász feladásánál az illető menetjegy felmutatandó. A szállítási díj a feladás alkalmával fizetendő.

aki
gel
nyel
utó
rövid
(Bac
612.
1889
K
közhi
képez
S-ában
1890.
utáni
lyó év
a közs
a leg
K
16 frt,
kezdet
Az
bárniko
Kis
Köszeg

A zombori kezeskedelmi- s iparháttérhez!

A DORLIGO R. trieszti cég a valódi kínai és japáni iparcikkek egyedüli rakatárát nekem átadta, minék folytán a n. é. közönségnek a legújabb cikkeket rendelkezésre bocsájthatom, melyek még a fővárosban is ritkán kaphatók.

Az első küldeményvel megérkeztek: Japáni ékszer- és keztyűdobozok, feltaláló tálcák, a legfinomabb festészetű, teknősbéka-szobor névjegy-kosarak, perzsa himézsek, utazó-párnácskák gazellabőrökből, valódi kínai bronzok, serleges fűdővel, cukordobozok, szivar- s dohánykészülékek, hamu-tartók, theakánák, emaillezott s císel-rozott vázák, bambuszbotok igen eredeti fál-ragványokkal, szabadiszítványok, falra álló díszlámpások, óriási legyezők stb. stb. megtelepő szepek és juttányos árak mellett kaphatók.

Azon meggyőződésben, hogy rakatármon ez idő szerint a ritkaságok nagy halmaza feltalálható, élenk vételkedve számítottok és egyben a lent jegyzékelt ere-hegyi játékok s faárakat a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva, vagyok

Grünwald Ignác,
Zomborban, a főm. kuth. templom épületében

Tré ingák, nyakláncok, valódi halcsont-fűzők (Mieder), napernyők, esernyők, legújabb cerna-cipők, selymeszálak, keztyűk, kötő-pántok, kávéscsészek, szalvéta, zsebkendő, 20%-al olcsóbb, mint eddig.

ÁRVERÉSEK.

1 Mackart kép elegánsan faragott keretben	25 kr.
1 medvétanítottó zenével	25 "
1 golya mint orvos	25 "
1 nyúl mozogató fülekkel és zenével	25 "
1 papagáj, finoman bronzoza (hangokkal)	25 "
1 szeretes barát haranggal	35 "
1 "szelid" házaspár — egészen új	35 "
1 takarékpénziár zárral	25 "
1 hegedű vagy egy hárfá	25 "
1 omibusz vagy egy pórkösi	25 "
1 talicska	25 "
1 ruhaszekrény	75, 50 és 25 "
1 fűszerszekrény	25 "
1 fűszerűzet	25 "
1 alagut vasúti vonattal	25 "
1 dominó vagy 1 lotto	25 "
1 sakktáblák	25 "
1 tekéző garnitúra	75, 50 és 25 "
1 tőboz emaillezott edény	25 "
1 állatkert	25 "
1 Noé bárkaja	25 "
1 szalon butorzat	75, 50 és 25 "
6 lovas luszár zenével	25 "
1 vadászfegyver vagy 1 kard	25 "
1 telenszét (Schweizeri)	25 "
1 óra láncsal	25 "
1 takaréktűzhely	25 "
1 drótos, 1 szecsenen vagy 1 juhász	25 "

Minden kigondolható játékszerek és bábuk, minden formában, hintázó-lovak, kintornák (Drehorgel), kerékpár (Velocepede), gozhajók, képes könyvek és mulatótársasjátékok legnagyobb választékban. **Ugyanitt egy jó házból való tanonc felvétetik.**

Uj találmány.

Szalay Károly helybeli lakatos „NEPTUN” nevezetű új kutat talált fel. Ezen új találmányú kút felülmulja az eddig ismert mindenféle szerkezetű kutakat. Szerkezete igen egyszerű, légmentességre nincs szorítva, könnyen kezelhető és amellet vizet bőven szállít. Mindenféle vízvezetékre alkalmazható. **Füzdőkben, kertekben, festőknel, timároknál, ecetgyáraknál** egyházt alkalmasít. A vizet minden magasságba és távolságra szállítja. Megrendelési ára sokkal olcsóbb, mint bármiféle szivattyús és romlásnak kitéve nincs. Javítása nem költséges. Megrendelhető egyedül **Szalay Károly** lakatos mesternél **Zomborban**.

Bizonyítvány.

Alulírott hivatal részéről ezennel bizonyítatik, miszerint Szalay Károly helybeli lakatos mester Bács-Bodrogh megye megbízása folytán a székház udvarában, egy saját találmánya alapján szerkesztett „Neptun” kutat állított fel, amely szivattyús kút könnyű és csekély javítást igénylő szerkezeténél fogva a kitzűtt célnak — nevezetesen vízszivattyús és öntözés — teljesen megfelel, miért hasonló célokra bárkinek is ajánlható. Bács-Bodrogh megyei m. kir. állam épít. hivatal. Zomborban, 1889. évi július hó 21-ikén. A hivatal főnöke: **Hoffmann Frigyes**, kir. főmérnök.

3950. sz.
kap. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Zombor szab. kir. város rendőrkapitánysága, mint I-ső foku iparhatósága részéről e város II-ik kerületében betöltendő kéményseprői állásra **follyó évi szeptember hó 1-éig** ezennel pályázat hirdetetik. Felhívtnak a pályázók, miszerint képesíté-süket igazoló okmányokkal ellátott kérvényüket az alulirt hatóságnál, a kitzűtt záros határidő alatt nyújtsák be. A kinevezendő kéményseprő állásába 1890. évi január hó 1-én lép. Zomborban, 1889. évi július hó 5-én.

Valter Nándor,
rendőr-főkapitány.

879.
kig. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi előljároság részéről köz-hírré tétetik, hogy Rác-Militics község mint er-kölesi testület tulajdonát képező vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. 3. §. értelmében 1890. évi Január hó 1-től egymásután következő 6 évre vagyis 1895. évi december 31-ig terjedő időre f. évi **szeptember hó 1-én d. u. 3 órakor** Rác-Militics községhezánál nyilvános szóbeli árverés utján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek a községhezánál a hivatalos órákban megtekinthetők. Rác-Militics 1889. évi július hó 28-án.

Radoychich Endre,
jegyző.

Weiler András,
bíró.

Hazánk legkitűnőbb savanyuvize a Mohai STEFÁNIA Forrás.

Tiszta, igen szénsavdús, kellemes ízű és olcsó. Borral vegyítve a pezsgőhöz hasonló italt szolgáltat. Elismert kitűnő gyógyhatással bir, a lélegzési-, emésztési és vizeledszervek hurutos bántalmainál, a gyermekek görvély- és angolkórjánál.

Kapható Zomborban:
HEINDLHOFER R. cégnél.

Egy gyakornok,

aki a szükséges iskolai képzettség-gel bir és a német és magyar nyelvben jártas, **Schön Lipót** utódja fűszer-, norinbergi és rövidarú-üzletében **Cservenkán** (Bács megye) felvétetik.

612. sz.
1889.

Árverési hirdetmény.

Kiszács község előljárosága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező vadászterület az 1883. évi XX. t. c. 2. §-ában irt pontok figyelemben tartása mellett 1890. évi január hó 1-étől kezdődő hat egymás-utání évre, vagyis 1895. évi december 31-ig, **follyó évi augusztus hó 25-én d. u. 4 órakor** a községhez tanástermében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Kikiáltási ár a folyó évi haszonbérösszeg, 16 frt, melynek 10%-a bánatpénzül az árverés kezdete előtt leteendő lesz. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Kiszács, 1889. évi július hó 27-én.

Köszeghy Dezső,
jegyző.

Kovács Mihály,
bíró.

Egy igen jó karban levő **hat loóerejű, Garrett Rikhard-féle gőzcséplőgép** jutányos áron kapható **Veréb István** földbirtokosnál Csanta-veeren.

774. szám.
1889.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíroság 3942/1889. számú vég-zése által Sági Samuné sz. Roth Teréz budapesti lakos javára dr. Sági Samu zombori lakos ellen 1300 frt tőke, ennek 1888. évi május hó 9-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 88 frt 15 kr per-költség követelés erejéig elrendelt kielégítési vég-rehajtás alkalmával bíróltag lefoglalt és 533 frtra be-csült butor, ruha- és fehérművekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak. Mely árverésnek a 4908/1889. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Zom-borban alperes lakásán (Heindlhoffer féle házban) leendő eszközésére 1889-ik évi augusztus hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetik és ah-hoz a veuni szándékozók ezennel oly megjegyzés-sel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognaki. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. év. LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Zomborban, 1889. évi augusztus hó 2-án.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

2 szerkovács

vagy lakatossegéd, ki a reszelő-munkában is jártas, azonnal talál alkalmazást **Bäcker Jakob** szerkovács és géplakatosnál **Hódsághon**.

Hódsághon, 1889. évi április hó 13-án.

A hódsághói kir. járásbíroság mint telekkönyvi hatóság.

HIRDETMÉNY.

Az alóljegyzett igazgatóság a takarékpénztári választmányának mai napon 11. sz. a. hozott határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a Zombori Takarékpénztárnál

1-ör az ingatlanokra adandó kölcsönök,

2-or a leszámított váltók,

3-or a jelzálogilag biztosított váltókölcsönök és

4-er az értékpapírokra adandó előlegek után az eddigi 7% kamatok

folyó augusztus hó 5-étől

évi 6¹/₂%-ra lettek leszállítva.

A 10, 19¹/₂ vagy 25¹/₂ év alatti törlesztésre adandó új kölcsönök után a pénzfelvételkor ¹/₂ % irásdíj fizetendő, ellenben a többi üzletágakban úgy mint eddig, irásdíj nem számíttatik.

Az eddigi 4% és 5%-os betételek után ezen kamatok továbbra is meghagyatnak és a 10% tőkekamatadót a Zombori Takarékpénztár ezentul is sajátjából fogja a betevők helyett megfizetni; de a fenti kamatleszállításoknak megfelelőleg

1889. augusztus 5-től

új betételek vagy kisebb betételek kiegészítése után 1000 frt-ig évi 5% kamatok, 1000 frttől bezárólag 5000 frt-ig **feltétlenül** 4¹/₂% kamatok és a megfelelő kamatadó levonása nélkül fognak fizettetni.

Az új, vagy hozzáfizetések által 5000 frtot meghaladó betételek után a 4¹/₂% kamatok csak azon esetben lesznek adhatók, ha az ilyen betételek, az utolsó betétel napjától számítva, legalább hat hónapig az intézetnél változatlanul meghagyatnak, különben úgy mint eddig, az ilyen nagyobb és rövid idejű betételek után csak 4% kamat és a megfelelő 10% kamatadó fognak fizettetni.

Zombor, 1889. évi augusztus hó 4-én.

A Zombori Takarékpénztár Igazgatósága
Barthal József s. k.

10176/1889. szám.

Bérbeadási árverési hirdetmény.

A palánkai m. kir. kinestári uradalomhoz tartozó, Tovarisoa község határában levő „Sulkovác” nevű s az utak és árkokon kívül 205⁷⁴⁰ hold szántóföldből és 36¹¹ hold legelőből álló kinestári birtoknak **1889. október hó 1-től 1892. évi szeptember hó 30-ig terjedő 3 évre leendő alább kitüntetett vagylagos bérbeadása iránt Tovarisoa község határában 1889. évi szeptember hó 7-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverés fog tartatni.** Az alább kitüntetett árverési módokat szerint a 205⁷⁴⁰ hold szántóföld újból parcellákra osztva, ezek egyenkint 1⁷⁰⁰ h., 1⁸⁰⁰ h., 1¹⁰⁰⁰ h., 1¹²⁷⁰ h., 2¹⁴⁵⁰ holdas 63 parcella, egyenként egyenlő 3 holdas 2 parcella 3⁹⁰⁰/₁₀₀₀ holdas területtel vannak megállapítva. Az egyes részletekre eskis szóbeli árverés fog tartatni, melynél minden versenyző köteles az árverés megkezdése előtt az előzetesen kijelentett kikiáltási árnak 10% át bántépénz fejében letenni és köteles legtöbbet ígérő ezen bántépénzt azonnal a letítés után az egy évi haszonbér egy negyedére kiegészíteni. A 205⁷⁴⁰ holdas szántóföldnek egy tagban és a 36¹¹ hold legelőre, illetve mindkét résznek együttes bérbeadására nézve eskis zárt írásbeli ajánlati versenyzés fog tartatni, mely zárt írásbeli ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10% bántépénzzel ellátva az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének kezébe benyújtandók. Vagyontalan egyének, úgy a multra nézve hátralékos régi bérlők, továbbá esőd, gyámság, vagy gondnokság alatt álló egyének az árverésen részt nem vehetnek. A részletes feltételek a palánkai m. kir. kinestári ispánságnál betekintheők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverés következőképen fog megtartatni: 1. Tovarisoa község határában fekvő Sulkovác 70 részletre felosztva, év- és holdankint 16 frt 50 kr kikiáltási árral (a részletes felosztás a palánkai ispánságnál levő térképen van feltüntetve). 2. Sulkovác 205⁷⁴⁰ h. szántóföld 3390 frt 75 kr kikiáltási árral (egy tagban, ugartartási kötelezettség nélkül, albertli tilalommal). 3. Sulkovác 36¹¹ h. legelő 301 frt kikiáltási árral (legelőnek szabad használatra). 4. Sulkovác szántóföld és legelő, utak- és árkokkal együtt 246³²⁶ h. 3691 frt 75 kr kikiáltási árral (egy tagban, a szántóföld ugartartási kötelezettség nélkül és a 36¹¹ h. csak legelőnek használható). Mind-egyik bértárgy 1889. okt. 1-től 1892. évi szept. 30-ig adatik bérbé. Szegeden, 1889. évi július hó 27-én. **M. kir. jószágigazgatóság.** Utányomat nem dijaztatik. 2—1

Árverési hirdetmény.

Kernyaja község elüljárósága részéről ezenel közzététetik, hogy a község mint testület tulajdonát képező vadászati jog 1890-ik évi január hó 1-től egymásután következő hat évre **folyó 1889. évi augusztus hó 18-án délután 3 órakor** Kernyaja község határában nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Az árverési feltételek Kernyaja községjegyzői hivatalában betekintheők.

Kernyaja, 1889. augusztus 4-én.

Preszly János, **Stákl Ferenc,**
jegyző. 3—1 bíró.

4645. szám.
k. ig. 1889.

Bács-Bodrogh vármegye apatini járás
főszolgabírájától.

Pályázat.

Doroszló községében leköszönés folytán üresedésbe jött községi szülésznoi állásra pályázatot nyitok s a pályázók felhivatnak, hogy kérvényeiket az 1876. évi XIV. t. c. VII. fejezete és 6./kgy. 1887. sz. megyei szabályrendelet 10. §-a értelmében felszerelten **f. évi augusztus hó 20-ig** bezárólag ezen szolgabírósnál nyujtsák be.

Ezen állomással a községi pénztárból negyedéves részletekben fizetendő évi 36 forint javadalmasz és a magánfelektől minden szülési eset után a vagyonosabbaknál 1 frt és a szegényebbeknél 80 kr. megállapított díj van kapcsolatban. A megválasztandó köteles a szegényeknek díjtalanul segídeni.

Apatin, 1889. évi július hó 24-én.

Ribiczey Béla,
főszolgabíró.

3—3
1131. szám.
1889.

Árverési hirdetmény.

Kucura község elüljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község határáat képező 8929 hol 759 □ ölyni területen az 1883. évi XX. t. c. határozatainak keretében gyakorlandó vadászati jogot 6 egymásután következő évre és pedig 1889. augusztus hó 15-től 1895. augusztus hó 14-ig, **folyó évi augusztus hó 11-én délutáni 4 órakor** a község ház tanácsstermében 4 frt bántépénz letétele mellett nyilvános árverésen, illetve zárt írásbeli ajánlat útján a legtöbbet ígérőnek bérbé fogja adni.

Az árverési feltételek a községjegyzői irodában bármikor megtekintheők.

Kucura, 1889. július hó 31-én.

Luszkánczy Bertalan, **Czigler Fülöp,**
jegyző. 2—1 bíró.

Pályázat.

Bajsa községben egy róm. kath. magyarajku segédtanító (okleveles) szükségeltetik, ki a kántori teendőkhben is segédkezni tartozik. Fizetése mosás, világítás és ágyneműn kívül, rendes ellátás és 10 frt havi fizetés. Kérvények alólírothoz **folyó évi augusztus hó 30-áig** benyujthatók, a kik az orgonálásban jártasok előnyben részesülnek.

Bajsa, 1889. július 30-án.

Szilvász Károly,
3—2 kántor és tanító.

4417. szám.
kig. 1889.

Pályázati hirdetmény.

Hatóságom alatt lévő Sztanisics községében megüritült jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és a választás határnapjául **folyó évi szeptember hó 16-ik napját** tűzőm ki.

Miről a pályázni kívánók oly felhívással értesítettnek, hogy pályázati kérvényüket az 1883. évi I. törvénycikk 6. §-a értelmében felszerelve, **folyó évi augusztus hó 28-áig** alulírotnál annál is inkább nyujtsák be, mert az utóbb érkezendő folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Ezen jegyzői állás a következő javadalmaszással van egybekapcsolva:

1. Késpénz fizetés 252 frt.
2. 24 köbméter cserfa.
3. 37 hektoliter buza.

4. 337. sz. a. ház és 2, telek föld haszonélvezete, mely után a házadót és egyenlitéket a község, míg a többi adónemet a jegyző fizeti. Zombor, 1889. július hó 26-án.

A főszolgabíró szabadságon:

Trischler Ferenc,
szolgabíró.

3—1

6966. sz.
tkvi 1889.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zdrahal Virter Mária budapesti lakos végrehajtatónak Terzin Simon zombori lakos végrehajtatást szenvedő elleni 400 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbírósnál) területén lévő s Zomborban fekvő, a zombori 3709. sz. tjkvben Terzin Simon nevén álló 15378—80. hr. és 656 ö. i. számú szállásház és 586¹/₂ □ öl fekvőségre 438 frtnyi ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1889. évi szeptember hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át késpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri reudelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántépénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni. Kelt Zomborban, 1889. évi június hó 28. án.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Melléklet a „Bácska“ 61-ik számához.

Rendőri hír. Szász Sándorné szül. Dombai Julia lopás miatt vádolt ismeretlen tartózkodású egyén országos körözése elrendelvével, felhívtnak az ország összes bíróságai és hatóságai, hogy nevezett saját hatáskör területén nyomoztatni, feltalálás esetén letartóztatni és a kir. törvényszékhez bekísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: születési helye Jankovác, foglalkozása mosónő, kora 28 éves, vallása róm. kath., állapota férjhez, nagysága 155 cm., testalkata sugár, arca hosszú, arczsine egészséges, haja barna, homloka alacsony, szeméi barnák, szemöldöke fekete, orra rendes, szája rendes, fogai épek, álla kerek, különös ismertető jelei nincsenek, nyelvismerete magyar és német. Budapesti kir. trvszék.

Kéregelési engedélyt kapott a m. kir. belügyminisztertől a varasdi szt. Ferenc-rendi ház két tagja. Városunkban a hét folyamán fognak könyöradományokat szedni földrengés által megrongált templomok helyreállítására.

Elvesztett karperec. Egy 2 centiméter szélességű láncfonatú arany karperec vasárnap délelőtt elvesztett. A becsületet találó kézbesítés alkalmával kellőleg jutalmaztatik. Apatin-ut 667. szám.

Megjelent a cservenkai alsóbbfokú ipariskola értesítője az 1888/9. tanévről. Ötödik évfolyam. Közvettes: Az ipariskolai tanító-testület. Kiadja az ipariskola bizottsága. Tartalma a következő: Komoly szó mindnyájunkhoz! Ein Ernestes Wort an uns Alle. Igazgatói jelentés az 1888/9-iki tanévről. Direktionsbericht für's Jahr 1888/9. Felügyelőség. A tanítótestület névsora. Orabeosztás. Tanterv. A tanulóknak vonatkozó statisztikai adatok. Mulasztott tanítási napok száma. A vizsga ideje és eredménye. A munkakiállítás eredménye. Az 1888/9. iskolaévi zárszámadás. Figyelmeztetés a jövő tanévről vonatkozólag. (Zür beachtung.) Rajz- és taneszköztár.

Himen. Löbl Salamon cservenkai nagybirtokos eljegyezte Grosz Irma kisasszonyt. Hódmezővásárhelyről.

Lopott tárgyak. Mult hó 16-án éjjel Vujkov Milan pinivici lakos kárára, a bujtárja felügyelete alatt volt birka csoportjából 5 drb birkája ism. tetesek által eltolvajoltattak, úgy mint 1 drb a jobb combján P. K. bélyeggel, 2 drb a jobb fül hasított, és 2 drb bélyegtelen, valamennyi fehér és 25 frt értékben. Hodsági szolgabíró.

Meghívó. A torzsai fiatalság f. é. augusztus hó 22-én a kaszinó termében paksi tűzkárosultak javára táncfelfizértek rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidij személyenként 80 kr, családjegy 2 frt. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak.

Elbocsátattak. A m. kir. pénzügyigazgatóság által f. évi augusztus 4-én, nyolc díjok elbocsátottak.

Gazdátlan tárgyak. Folyó hó 22-én hajnali 4 órakor a kiscsácsi községi örök a felosztott kiscsácsi legelőn illetett szőlőkől egy felhészörű 4 évesnek látszó jobb szarván 48 BB. bélyegű és egy szintén felhészörű 5 évesnek látszó, vágott jobb fülű hátul jobbról B bélyegű gazdátlan tehenet behajtottak, mely tehenek folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 10 órakor, ha addig gazdájuk nem jelentkezik ezen hivatalnál nyilvános árverés útján elfognak adatai. Ujvidéki szbiró.

Mérvásárlási hirdetmény. Alulírott m. kir. miniszterium lötenyészési osztálya részéről ezennel felhívtnak mindazon lötenyészők, kiknek birtokában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet még meg nem haladott ménló van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat az eladandó ménlovak számának megjelölésével, továbbá annak kinttintésével, hogy a ménló vagy ménlovak mely vármegyében, mely városban vagy pusztán áll vagy állanak, továbbá az eladási árt is az alulírott osztálynál — 50 kros bélyeggel ellátott beadványban — legkésőbb f. é. augusztus hó 20-ig jelentsék be. Az eladandó ménék a bejelentések mérvéhez és a bejelentők lakóhelyeihez képest úgy, mint a mult évben, ismét egyes központokon fognak bizottságilag meg szemléltetni és a vételár tekintetében létrejött egyezkedés után azonnal megvásároltatni és átvétetni. 165 centiméternél alacsonyabb ménék, tekintettel a ménlepekben már meglévő anyagra, vásároltatni nem fognak, kivéve, ha az egyed kitünő minősége a megszerzést kívánatosá teszi. A Királyhágón túli vármegyékben bejelentendő ménék úgy, mint az előző évben történt, az erdélyi gazdasági egyesület által rendezendő kiállítás alkalmával a kiállítás első napján fognak szemle alá vétetni, a melyre tájékoztatást a nevezett egyesület részéről kiadandó program szolgáland. A földmivélségi m. kir. miniszterium lötenyészési osztálya.

Kiállítás. Meltóságos Sándor Béla Bács Bodrogh vármegye, Zombor és Baja városok főispánjának védnöksége alatt, Zomborban az állami főgymsnasium és a központi róm. kath. népiskola helyiségeiben augusztus hó 11-től 18-ig bezárólag, általános ipar- és kereskedelmi kiállítás tartatik, melyre az érdeklődők tisztelettel meg hívatnak. A megnyitás augusztus hó 11-én (vasárnap) d. e. 9 órakor leendő. A kiállítás rendszerint reggeli 8 órától esti 7 óráig tartatik nyitva. Belépőjegyek ára: első nap 50 kr, a többi napokon 20 kr. Személyre szóló idényjegy, mely a kiállítás egész tartamára érvényes, 1 frt. A rendező-bizottság.

Elelmesség. Egy helybeli kereskedő részletes árjegyzékben hirdeti, hogy 20% leszállítással árulja portékáit, azonban az árjegyzékre következetesen elfelejt megfelelő bélyeget ragasztani, hanem a helyett kék ceruzával kereszttülírja minden egyes darabon ezt a szót: „Maculatur“. Így aztán, ha a fiáncok megfogják, egyszerűen hivatkozik rá, hogy az nem más, mint pakoló papiros.

Párhuzamos osztály. A bajai róm. kath. iskolások elhatározta, hogy az újból felépített szállás-városi népiskolánál az 1-ső osztály mellé egy párhuzamos osztályt fog felállítani. Az újból szervezendő tanítói állás javadalmazása 500 frt évi fizetés és 50 frt ötöd-éves pótlék.

Eljegyzés. Schlanger Bernát ujvidéki lakos szép leányát, Jenni kisasszonyt, eljegyezte Pollák Zsigmond németpalánkai kereskedő.

Evadszerű rendelet. A m. kir. belügyminiszter körrendeletével szólítja fel a hatóságokat a fertőtlenítésnek a nyári hőséghez arányos szigorú kereszttülvételére. Annál erősebb hangszóval emhítjük ezt fel, minthogy városunknak igen sok utcájában dögletes büzt terjesztenek a hizalók, és ezeknek az ellenőrzése sür- gősen szükségesnek mutatkozik.

A kínai hittérítő Úrge Ignác augusztus 23-án városunkba érkezik és két napig körünkben fog időzni, hogy a kitett kínai gyermekek megmentése javára könyöradományokat gyűjtson. Minthogy városunkban az érdekes földrajzi előadásnak — mint a télen Holub példája mutatta — nagy közönsége van: remélhető, hogy a messze világokban jártas hitelesítő is fog előadást tartani és czálal egyrészt lekötölezi a közönséget, másrészt pedig biztosítja a saját apostoli céljait.

Tűzesetek. Nemes-Militiesen f. é. augusztus 1-én d. u. 2 órakor Fülöp Kálmán szállásán 400 kereszt buza égett el, míg néhány órával később Horváth Lajos szállásán 500 kereszt buza lett a lángok martalékává.

Öngyilkossági kísérlet. Kis József, az építő-újvidéki lakotya munkása, mult hó 30-án, miután munkáját 15 frt értékű órát ellopott, egy revolverrel három lövést intézett maga ellen, de egyik sem vált életveszélyessé.

Lopott tárgyak. Drazsity Mojszilo kátyi lakos kárára folyó hó 20—21-ére éjjel a legelőről ismeretlen tettesek által a következő leírású lovak lopattak el: egy közép nagyságú pej paripa, 4 éves hámos ló, jegy és bélyegtelen és egy közép nagyságú sötét pej kanca 8 éves hámos ló, homlokán kissé csillagos. Titeli szbiró.

Rendőri hírek. Dörr Jakab váltohamisítás bűntettével vádolt kulai illetőségű, 34—35 éves, ágost. evangélikus, nős, gyermektelen, géplakatos, termete magas, arca hosszú, szeméi zöldesbarnák, szemöldöke fekete, orra, szája rendes, haja fekete, fekete kórszállt visel, ismeretlen helyre, állítólag Boszniába távozván, nyomozandó s feltalálás esetén a legközelebbi kir. ügyészség útján, a zombori kir. törvényszék fogházába szállítandó. Zombori kir. trvszék. — Hatósági közeg eleni rágalmas, illetve becsületsértés vétségéről panaszolt Ernzt Izidor 28—30 éves, izraelita, tartalékos katonája, a cs. kir. 6. számú gyalogezredben, a cs. kir. dunagőzhajózási társulat forgalmi igazgatóságánál mint díjok állott alkalmazásában s 1888. év december havában a szolgálatból elbocsátatván, ismeretlen helyre távozott, nyomozandó s tartózkodási helye e kir. járásbíróságnak vagy pedig az ujvidéki kir. ügyészségnek bejelentendő. Palánkai bíróság. — Lopás bűntettével vádolt Planesák Péter kereszturi illetőségű ismeretlen tartózkodású egyén körözötték azzal, hogy feltalálása esetén az alulírt kir. bíróságához kísértessék. Személyleírása: születési helye Bács-Keresztur, kora 23 éves, vallása gör. kath., állapota nőtlen, foglalkozása napzsámos, nagysága közép, testalkata erős, arca kerek, arczsine fehér, haja szőke, homloka kerek, szeméi feketék, szemöldöke szürke, orra rendes, szája rendes, fogai épek, bajusza néha van, néha borotvált, szakállja nincs, álla rendes, ismertető jele nincs, nyelvismerete rutih és szerb, ruházata paraszt öltözeti. Kulai kir. járásbíróság.

Hajók menetrendje. Lefelé: Budapestről indulás naponként éjjeli 11 órakor. Baja 6 ó. 45 p. reggel. Bezdán 9 ó. 20 p. Apatin 10 ó. 45 p. Gombos 12 ó. 20 p. Palánka 3 ó. 10 p. Futtak 4 ó. 30 p. Ujvidék 5 ó. 30 p. delután. — Felfelé: Ujvidékről indulás naponként 10 óra 30 perkor. Futtak 11 ó. 20 p. Palánka 1 ó. 5 p. delután. Gombos 5 ó. Apatin 7 ó. este. Bezdán 8 ó. 55 p. Baja 3 ó. 45 p. éjjel. Budapestre érkezik 2 ó. 45 p. delután.

Irodalom.

A lélekidomár, Jókai legújabb regénye, melyet Révai testvérek „Jókai Mór újabb regényei“ című füzetes vállalatban adnak ki, gyorsan halad a befejezése felé. Az ötkötetes regénynek most már 5-ik köteté is megkezdődik a kiadóhivatal által nekünk ép az imént megküldött 20—23 füzetekben. Ha nem volna meg a vigaszunk, hogy a mily kifogyhatatlan koszoszú irónk fantasiája, ép oly kifogyhatatlan lesz e vállalat füzetének száma is, — valóban sajnálnánk, hogy a regény a befejezéséhez közeledik. Már hiába! Gyarló az ember még akkor is, midőn oly magas hivatást kell teljesítenie, mint nekünk e rovatban, a midőn az irodalom legújabb termékeiről nemcsak számszerű felsorolással, de érdembe hatolással is megemlésküzünk. — Jókai regényeivel megépséggel meg vagyunk akadva. A lélekidomárról sem mondhatunk egyebet, mint a mit „A lösei fehér asszony“ról, a „Kiskirályok“ról, a „Három márványfej“ről már oly sokszor elmondtuk, — Jókainak nem is akarunk mi újat felfedezni, — mert a mit nyújt, azt egy istentől megáldott szellem ragyogása aranyozza be és minden sora egy-egy gyöngyör az a szemképrázatos ékesség, mely dicsfény alakjában az ő geniusát körvezi. — Nem zengünk dicséretet, Jókai regényei olvasásánál szívű lesz az epe is, azért lát kritikát se várjon tőlünk senki, — nem ajánljuk, — mert Jókait ajánlani legalább is neveltséggel, — ajánlja őt az a dicső név, mely ismert mindenütt, hol olvasni tudnak. De igenis ajánljuk a megszerzési módot, melylyel legkönyebben és legolcsóbban juthat mindenki Jókai legújabb regényeinek, így a „Lélekidomár“nak is birtokába, — ajánljuk Révai testvérek füzetes vállalatát, mely már 101 füzetben adja Jókait és közkincsé tette a koszoszú író legújabb öt regényét. — Ha próba kell ebből is, küld a kiadóhivatal (Budapest, IV. váci utca 1.) szivesen — de az bizonyos, hogy ezt a próbát rendelés követi, mert aki Jókai regényéből egy ívet elolvass, ismerni óhajja az egész regényt és aki egy regényt elolvass, alig várja a továbbiakat.

Felhívás

Bács-Bodrogh vármegye összes tűzoltó-testületeihez. Folyó hó 13-án vettem községgem érdemes elöljáróságának következő felhívását.

2174/1889. szám. Az önkéntes tűzoltó-egylet tekintetes parancsnokságának Apatin. — Miután a tűzoltószerekek jókarban tartása és azoknak esetleges átalakítására a cím hatásköréhez tartozik, azon megkereséssel tetetik át, sziveskedjék azon esetben, ha a feekendők az említett csavarokkal ellátva nem volnának, azokat a mel- lékelt utasítás és eme rendelet értelmében pótolni és annak megtörténtével esetleg a tennforgó akadályról az elöljáróságot f. évi október hó 10-ig értesíteni. — Apatin, 1889. július hó 10-én. Jakob Kromer s. k. bíró. (P. H.) Jellmanu s. k. jegyző.

Ezen felhíváshoz az itt következő főszolgabírói rendelet és ugyancsak a tűzi feekendők tömlőihöz haszná-

landó egyszéges csavar-kapcsolat leírása volt egyszerű másolatban mellékelve. — 2829/1889. kig. szám. Erdemes elöljáróságnak Apatin. — Mult évi 6860. sz. rendelettel a törvényhatósági bizottság mult évi 666. sz. határozata kapcsán közölt 53888/1888. számú tűzrendészeti kormányrendelet 8. §-a szerint, úgy a már meglévő, mint ezután beszerzendő feekendők a magyar országos egyszéges csavarral lévén ellátandók, a szóbanforgó egyszéges csavarnak a nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 6840. számú intézvnyével megküldött átmetszeti rajz és leírását ide zárom. Felhívom címet, hogy arra való tekintettel, miszerint a m. kir. belügyminiszter urnak f. é. 5075. sz. körrendelete értelmében oly községek, melyek jókarban levő régi szerkezetű feekendőkkel már rendelkeznek, új feekendők beszerzésére nem, hanem arra kötelezvék, hogy a már meglévő jókarban levő feekendők gyakorlati használhatóság tekintetéből a modern tűzoltásnak megfelelően átalakíttassák, vagyis nemcsak nyomó tömlővel s a tömlőn sugáresővel, de egyttal az országos egyszéges csavarral is ellássák: intézkedjenek, miszerint a régi szerkezetű feekendők a tűzrendészeti kormányrendelet 8. §. értelmében a most közölt országos egyszéges csavarral a lehető legrövidebb idő alatt elláttassanak. Utasítom végül önöket, hogy jelen rendeletet egy-egy példányát kiemeljék, ezen közölt rendeletet és esavarrajzot ide visszaküldjék. Azt, hogy a feekendők átalakítottak, 3 hó alatt vagyis f. é. október 15-ig ide bejelenteni kötelesek. Megjegyzem, hogy az átalakításra Trogmayer Gyula ujvidéki gyáros ajánlatot az alispáni hivatal által, tanácsos lenne, ha a községek egyttel s egyszerűen meghívják őt alkukötésre. Az új feekendők beszerzése tekintetében 2449/1889. számú rendeletet fentartom. — Apatin, 1889. július hó 5-én. Ribiczey s. k. főszolgabíró.

Másolat leírása: a tűzi feekendők tömlőihöz használandó egyszéges csavarkapcsolatnak. Az egyszéges csavarral összecsavarva összesen 231 milliméter hosszúsággal bir és három (3) darabból áll, u. m. kúprészéből (Kegeltheil), csavarrészből (Schraubentheil) és az anyagesavarról (Gewindemutter). A 114 milliméter hosszú kúprésznek külső végén, melyre 80 milliméter hosszúságban kenderitömlő húzatik, három (3) kerékkel 2 milliméter vastag gyűrű van, melyek az által, hogy a tömlő ezen gyűrűk 20 mmnyi közeibe rézdróttal belenyomatik, a tömlő szilárdan tartására szolgál. A simára esztergált belső ür 43 mm. átmérővel bir, a külső 22 mm., úgy hogy körülbelül 5 mm. falvastagság jön létre. Ezen résznek belső vége kúpalakulag 17 mmnyire le van esztergálva és használhatók az anyagesavar által, melynek 5 mm. kiemelkedő toldalékja van, a csavarrészbe belenyomatik. Ezen részben van elhelyezve az 5 mm. széles gumigyűrű, mely a kúp s csavarrész közti áthatlan zárást eszközölni hivatott. A 120 mm. hosszú csavarrésznék, épen mint a kúprésznek, három a tömlők bekötésére szolgáló gyűrűje van és hasonló belső és külső átmérője, ellenben ezen a kúprészen található élesen leesztergált toldalék helyett 7 mm. széles, 5 mm. vastag kiemelkedő 93 mm. átmérőjű gyűrűvel van ellátva, mely a csavar védelmére szolgál azon esetben, ha ez talán a földön hurokoltatnék. Ezen gyűrűtől felfelé a csavar 38 mm. hosszú és 5 csavarmenettel bir, melyek 2—5 mmnyi emelkedésnél 2—5 mm. mélyedéssel bírnak. Ezen csavarnak belsejében van azon ür, melybe a kúprésznek kúpalakulag esztergált része az anyagesavar által belenyomatik. Mindkét rész a nyílás és a kúp egymásba illeleg vannak esztergálva. A 40 mm. hosszú anyagesavar a csavarmeneteken belül 66 mm. belső átmérővel bir, az egymással szemközt levő oldalak közt 75 mm. távolság van; a külső rész, melynek feladata a kúprész toldalékját a csavarrészbe belenyomni, 6 mm. hosszúság (magasság) mellett 53.5 milliméter átmérővel bir. Egy ily teljes tömlőcsavar sulya 2.3 kilogrammot tesz.

A fentiszített felhívásra tisztelettel alulírott a következőkben terjesztetem elő jelentésemet:

„Erdemes Elöljáróság! Folyó évi július hó 10-én 2174/1889. sz. a. kelt nagybecsű átiratára úgy az ehhez mellékelt főszolgabírói rendeletre van szerencsém tisztelettel a következőket jelenteni illetve előterjeszteni.

A tisztelettel alulírott parancsnokság kezelése alatt összesen 7 szivattyu van s ezeknek csavarai tényleg egymástól méretekben igen elütők.

Okát természetesen e körülmény abban találja, hogy e feekendők, kettőt kivéve, a régi jó időkbeli származnak, tehát a legrégibb szerkezetű is bírnak, s csakis azon 2 feekendő felel meg az az időszerű követelményeknek, melyeket a vezetésem alatt levő egylet szerzett már be. Ezek egyike szívó és nyomó szerkezetű bir s méretei az egyszéges csavarnak megfelelnek.

Ezen két újabb szerkezetű feekendőkön kívül (melynek egyike különben kézi taliga feekendő s az egyszéges csavarra számba sem jöhet) a többi 5 feekendőnek a fentiszített főszolgabírói rendeletek értelmében leendő átalakítására nézve több akadály forog fenn.

1. Nevezetesen e feekendőköt már több ízben szakértőkkel átvizsgáltatván és felbecsültetvén, azon meggyőződésre jutottunk, miszerint ezek egyenmelyike még az alaposabb és nagyobb költséggel járó javítást sem érdemli meg s azért azoknak csere útján újjakkal leendő pótlását rövid idő múlva ajánlatba fogjuk hozni.

2. Az egyszéges csavar ellenében egy legújabb tállalmányu és igen célszerűnek mutatkozó összekötő kapocs fog a feltaláló Roth Ernő nagyszemély lakos által az országos tűzoltó-egyesületnek ez évi kongresszusán bemutatni, melynek az országban máris annyi szakértő pártolója akadt, miszerint az újjában beszerzendő feekendők- nél az egyszéges csavarral valószínűleg egy rangban ajánlatni fog.

A Roth-féle kapocs nálam eredetben megtekint- hető s annak célszerűségét és gyakorlatiasságát t. címed- nek mindenkor készséggel bemutatom.

3-szor. Az ily lényeges és nagy költséggel járó átalakításokra a vezetésem alatt levő egylet soha nem vállalkozott.

Köztudomású dolog, miszerint a község által éven- ként az egyletnek nyújtott ugyanazon dotációja, melyet mielőtt az egylet létezett, azon vállalkozónak, ki a volt 5 óreg és avult feekendőköt minden egyéb kötelezett- ség nélkül a tűzhoz és onnan vissza szállította évenként fizetni szokott, alig fedezi az egylet által ugyanily esete- knél felmerülő fuvarok fejében teljesített kiadásokat, — úgy annyira, hogy voltak évek, a midőn nemcsak a pár- tóló tagok által az egészen más célra befizetett tagsági

dijakból, de a működő tagok adakozásából kellett a fenn említett kiadásoknál a hiányt pótolni.

Erről különben évenként az egyet nyilvános számadást is szokott kiadni.

Az egyet alapítása előtt a szállítást bérben tartó előfogatosnak járt díjért pedig most már 10 éven át a tisztelettel alulírott egyet a 2 szivattyúval, egy vízes és egy tekintélyes szerkeszettel felszaporított; tehát 9 fogatot nemcsak a tűzhöz és onnan vissza szállítja, de sőt azokat lehető legjobb karban és mindenkor aktívra készenlethez tartja; — előforduló balesetknél a javításokat eszközözi.

Ezen saját jó akaratából elvált kötelezettségeken felül egyéb és terhebb kiadásokra egyetem nem képes.

Tekintetbe véve tehát hogy a helyi viszonyokhoz mérten addig is, míg gyökeres újítással a régi ódon szerkezetű feeszkendőkön segítve leendő azok ezen állapotban célszerűbben használhatók, mint ha gépezetökkel arányban nem álló egységes csavarral látatnának el, mindezeknél fogva a nagy költséggel járó átalakítást részünkről egyelőre nem ajánljuk; s kérjük egyben jelen előterjesztésünk a tek. főszolgabírói hivatalhoz is felterjeszteni stb.

Amde ezen igénytelen előterjesztéssel az ügyet megoldva nem látom. — E kérdés érdekli megynék összes tüztőlóságát, mert felteszem, hogy ily felhívást kaptak nemcsak az apatini szolgabírói kerület községei, hanem a megye összes községei is illetékes szolgabíroságuk útján.

A ki a tüztőlóság terén hosszabb időn át mint működő tag szolgált s részt vett nemcsak az országos tüztőlóság közgyűléseinek tanácskozásában, hanem megismerkedett több különböző tüztőlóság testületek adminisztrációjának technikai vezetésével, — az igazat fog azon állításomnak adni, — miszerint ezen egységes csavarnak kényszer útján való oetrojálása éppen most időszerűtlen.

Tény ugyanis az, hogy az országos tüztőlóság testülete körében mozgalom indult meg a Roth-féle összekötő káposz behozatala iránt, a mellett már is egy nagy többség állást foglalt az eddigi egységes csavar ellenében.

Nincs szándékom ezuttal a Roth-féle káposz előnyeit ismertetni, hanem csupán azt kívántam constatálni, miszerint az eddigi egységes csavarnak egy méltó verseny társa akad, mely utóbbit éppen megynék nagyobb városában működő tüztőlóság testületek részben már meghonosították, részben annak elfogadása iránt nyilatkoztak.

A vezetésem alatt lévő önkéntes tüztőlóság egyet 1 nyomó és szivó és 6 nyomó szivattyút kezel, — ezeknek összekötő káposzai fájdalom egymással nem egyeznek. — Kétségtelen tehát, hogy ezeknek az egységes káposzra való átalakítása égető mindennapi szükség volt s az mai napig is, és csak az egyet nyomasztó pénzügyi viszonya volt mindig az akadály, hogy ebbeli óhajunk nem teljesülhetett.

A tüztőlóság magas kormány rendelet életbe lépte óta azonban mi is komolyan hozzáfogtunk feeszkendőknek egységesítéséhez. Legjobb szándékunkat azonban éppen a fenttisztelt rendeletek akasztják ismét némi tekintetben meg.

Az átalakításnál ugyanis annak hasznosságát és célszerűségét kell és akarjuk szemmel tartani; — mi abban rejlik, hogy az összes feeszkendőkhez egy oly általános káposzt kívántunk behozni, — mely az ezidő szerinti összekötő káposzok között ugy tartósságra, valamint használhatóságra és célszerűsége nézve a legelőkeltebbnek van elismerve.

Választásunk már a fenttisztelt rendelettel eltekintve is nehéz, mert egy részről előtünk áll az országos tüztőlóság egyesület által megállapított s a magas kormány által kötelezőnek kimondott egységes csavar, másrészt az időközben feltalált, s a tüztőlóság terén már is nagy szenzációt aratott Roth-féle káposz.

A Roth-féle káposz szabadalmának tulajdonosa azonban mielőtt találmányát az országos kongresszus elé terjesztette volna, annak gyakorlatiasságáról és célszerűségéről előbb az egyes tüztőlóság-testületektől kívánt relációt szerezni, s ezért ezt tudtommal kísérletre minden egyes ismert tüztőlóság testületnek beküldöttük.

Ertesülésem szerint több tüztőlóság-testület már nyilatkozott is, sőt Ternajgó Caesár aradi bajtársam köriratában annak előnyeit kiemelve melegen ajánlja.

Hogy e tekintetben bácskai bajtársaink mi a nézetük? azt persze homály fűdi.

Már pedig ha az egész országra nem is, de hogy egy-egy megyére nézve nemcsak üdvös és célirányos, sőt elkerülhetlenül szükséges a szivattyúk méreteinek egységesítése, azt bizonyára senki tagadásba venni nem fogja.

Hiszen csak tekintünk a legutóbbi paksi katasztrófára, ahol a vidéki tüztőlóságoknak a mentés körül mily orozslán rész jutott ki.

Hány nagy tüzesetnél megtörtént már és meg fog történni még, hogy a helyi tüztőlóság tömlői megsemmisülnek avagy felmondják a szolgálatot, de ekkor aztán az egységes méretű szomszéd bajtárs segítségére kétszeres.

Ime tehát a fenttisztelt rendeletek, továbbá az azok alapját képező egységes csavar kérdésének megoldása elég indok arra, hogy megynék összes tüztőlósága korporatíve foglalkozzék vele.

A megyei tüztőlóság-szövetségnek végre valahára leendő léte: tését azonban még igen számos elodázhatlan kérdés megoldása teszi kívánatosá.

Igy az egyöntetű adminisztratív, kellő erőfeszítés a központnál vagyis az országos közgyűléseken, a felszere: lések, egyenruházat stb.

Végre azonban itt áll előtünk a megyei hatóságunk által alkotott tüztőlóság szabályrendelet tervezete.

Az első előolvasásra minden önkéntes tüztőlóság azon szomorú tapasztalatra jut, hogy annak alkotásánál a tüztőlóság kebeléből való szakember véleménye ki nem keretett, illetve abba be nem folyt.

Ezt azonban esodálni nem is lehet. Lett volna e tekintélyes nagy megynék egy tekintélyes megyei tüztőlóság-szövetsége, úgy kétséget sem szenved, miszerint a megyei hatóság a szabályrendeletének tervezetét azzal egyetértőleg alkotja meg. Így azonban hogy melyik falusi tüztőlóság-parancsnokságot keresse meg a véleményért, arra nézve bizonyára mi tüztőlóság is nehezen tudunk volna tanácsot adni.

Hogy pedig a szabályrendeletből a tüztőlóság és különösen az önkéntes tüztőlóság-egyletek érdekében sok fontos paragrafus kimaradt, tehát hiányzik, azt minden szakértő elismeri és bizonyítani fogja. Az is bizonyos, hogy ha e rendelet ez alakjában lép hatályba, úgy az önkéntes tüztőlóság-egyletek további fejlődését, létesülését elfojtja.

E sorok írója a fumei közgyűlés alkalmával több megyei bajtárs felszólítása folytán mult évben kibocsátotta felhívását egy izben már az egyesülés iránt.

Többen nyilatkoztak is ekkor, de igen sokan megmagyarázhatlan okból, úgy az alulírott felhívására, valamint a zombori tüztőlóság-parancsnokság meghívására véleményüket mai napig sem közölték.

Szerény véleményem az, ki amily hivatást elvállal, szolgálja is azt teljes odaadással.

A tüztőlóság hivatásának egyébként is csak egyesült erővel bír célirányosan megfelelni.

Minél nagyobb ez erő, a társulás, annál kihatóbb, hatásosabb a végeredmény.

Alig van intézmény a világon, melynek tagjait az egyesülés, összetartozás és érdekösszeg jobban fűzné, kötelezné egymáshoz, mint az önkéntes tüztőlóság intézményét.

A lethargiából tehát fel kell ébrednünk bajtársak! Már csak az az egyetlen körülmény is felrúghatna bennünket indolens álmunkból, miszerint ha közbelépésünk nélkül végrehajtatják a jelenlegi egységes csavart kötelező szabályrendelet, — úgy a további tökélyesülés is el lesz zárva örökké e téren. — A többi káposz gyakorlati voltáról alig leszünk képesek valaha tapasztalatokat szerezni.

Felhívom tehát megyebeli összes tüztőlóság bajtársaimat s társuleteket vezetőit ez uton még egyszer, miszerint a vármegyei tüztőlóság szövetség megállapítására nézve szíves véleményét a zombori önkéntes tüztőlóság parancsnoksághoz beküldeni kegyeskedjék.

Eddig 13 egyet nyilatkozott Zombor székhely mellett, ez okból voltam bátor nyilatkozataimnak oda leendő küldését kérni. — A beküldendő nyilatkozatban kijelentendő valjon pártolja e a vármegyei tüztőlóság szövetség létesítését s hajlandó e tagjaul lenni.

Apatin 1889. évi július 27-én.

Bajtársi üdvözzellet:

Dr. Kék Lajos,

az apatini önkéntes tüztőlóság-egylet főparancsnoka.

A gyermek imája.

Zsenge ajkral ima csendül,
Ahitattal jó hő szivből —
Síró ajkkal felsohajtoz,
Sohaja száll ég urához.

Sír a gyermek — imádkozik,
Kezet kulcsol, esedezik:
Sírás közbe, ima közbe
Majd megszakad kicsiny szive.

Tombol a szél sötét éjben —
Imája kél mind esdőben;
S könnye között édes anyja
Aszott kezét csókolgatja.

Nyög a beteg édes anyja,
Száll az ima esdő hangja:
„Jó Istenem, ki úgy szeret,
Meghallgatod kérésemet.“

Üvölt a szél, villám csattan,
Kicsiny szoba fényben villan:
Fényárban egy szellem angyal
Öleli át védő karral.

Gyermek ajka egyre súgja —
Hő imáját csak dadogja:
„Édes anyám, beteg anyám,
Lám az Isten hallgatott rám!“

Kovács Jozsefn.

Naptár. Augusztus.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
6 Kedd	Ur színe v.	Ur színe v.	25 Anna
7 Szer.	Kajetán	Ulrik	26 Hermet
8 Csüt.	Cyriak v.	Cyriak	27 Pantaleon
9 Pént.	Román vért.	Erik	28 Prochor.

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS

Helyettesítii:

Laptulajdonos és kiado: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1454. szám.

kig. 1889

Arlejtési hirdetmény.

Ó-Szivac községe részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Ó-Szivac község területén a Ferenc-esatornán átvezetendő komphid építése határozatytán el, ezen hid építésére vonatkozó árlejtés Ó-Szivac községhezánál f. évi augusztus hó 11-én d. u. 3 órára tüzetik ki. Kikialtási ár a költségvetési előirányzat szerint megállapított 4608 frt 55 kr.

Mely körülmény azon hozzáadással tétetik közhírré, miszerint az árlejtés iránti feltételek Ó-Szivac községhezánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Ó-Szivacon, 1889. augusztus 1-én.

Blumenthal Dezső, Poluzka Jozsef,
közs. aljegyző. 2—1 h. bír.

10490. sz.

1889.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló Bács-Bodrogh megyebeli **Plávna község határában fekvő „Szredna suma“ nevű 87⁶⁰ holdas kincstári uradalmi birtoknak 19400 frt kikiáltási ár és a törvényhozás utolagos jóváhagyásának fentartása mellett leendő eladása iránt **Palánkán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében folyó évi szeptember hó 7-én d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános árverés fog tartani. Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz teendő le. Az 50 kros bélyeggel és 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverés megkezdése előtt az árverelő bizottság elnökének kezébe adandók át. Az írásbeli ajánlatokban a megajánlott vételár számokkal és betűkkel kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. A feltételek a palánkai m. kir. kincstári ispánságnál és ezen kir. jószágigazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. — Szegeden, 1889. évi augusztus hó 2-án. **M. kir. államjószágigazgatóság.** (Utánnyomat nem díjaztatik.) 2—1**

Fischer Győző

városligeti testgyógyászati és hidegvizgyógyintézet Budapest, Hermina-ut 1525.

(ezelőtt dr. Fischerhof-féle vizgyógyintézet).

Az intézet gyógyóru parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése első rangu, a lakásokról, kényelemről, szórakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyítattik mindenféle **izületi és csontbaj, gyuladások, ficamodások, törések, izület merevülés, zsu-gorodás, csontgörbülés, a térd és láb sokféle elferdülése, hátgerinc görbülések, tyukmell, ferdényak, veseizülettel ficamodás.** — A végtagok **viszértágulása, vastagodása.** — **A hátgerincsorvadás** (tabes dorsalis) **Charkotnak,** a hírneves párisi tanárnak legújabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógykezeltek.

A hidegvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek **bentlakók** vagy **bejárók** — Prospectus ingyen.

Hozzáam intézett írásbeli felhívások ajánlva küldendők. 2—2

10098. sz.

1889.

Zárt írásbeli ajánlati tárgyalási hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kezelése alatt álló alább felsorolt kincstári birtokoknak bérbeadása iránt ugyancsak az alább megnevezett helyeken és időben zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartani. A zárt írásbeli ajánlatok a kikiáltási árnak 10%-át tevő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátva, az alább felsorolt helyeken és időben reggeli 9 óráig a tárgyalást megtartó bizottság elnökének kezébe adandók át. Ezen időn túl beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek még annyiban sem, ha az ajánlkozó újabb tárgyalás vagy árverés eseteire is fentartja ajánlatát. Az írásbeli ajánlatok borítékban olvashatóan kiírandó a tárgy, melyre az ajánlat tétetik, továbbá az ajánlatban a megajánlott összeg számokkal és betűkkel kiírandó s határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő a tárgyalási és szerződési feltételeket ismeri s azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti. Figyelmeztetnek a vállalkozni szándékozók, miszerint azon bérlok, akik a szerződési feltételek szerint követelt béróvadékokat jelzalogban kívánják letenni, kötelesek egyelőre és addig is, míg a felajánlott jelzalog elfogadva és teljesen rendezve lesz, a bérleti óvadékokat készpénzben, vagy a kincstári szabályok értelmében elfogadható értékpapirokban letenni. A tárgyalási és szerződési feltételek az illetékes kir. ispánságoknál a tárgyalást megelőzőleg betekinthezők. A tárgyalás eredmények el- vagy el nem fogadása felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn. A tárgyalás napja, helye és a haszonbérbe adandó birtokok a következők: **I. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 9 órakor.** Pivnicai 454⁴⁰ h. föld 5088 frt 04 kr, ó-szivaci II. bérlet III. dőlőbéli 300 h. föld 5400 frt, veprováci tagosított birtok 619⁶⁷² h. föld 14,217 frt 14 kr, pacséri Pocsay-féle 238⁷³⁸ h. föld 4793 frt 07 kr kikiáltási árral, mindegyik birtárgy $\frac{1}{4}$ rész ugartartással; ó-szapári volt ispáni pótkert 1⁶⁰ h. 16 frt, pacséri Pocsay féle 3²⁰⁹ h. szőlő-föld 53 frt 54 kr és 3²²⁵ h. 54 frt 25 kr kikiáltási árral, mindegyik birtárgy 1889. október 1-től 1895. szeptember 30-ig adatik bérbe. Veprováci vadászati jog 619⁶⁷² h. 30 frt kikiáltási árral 1890. január 1-től 1895. december 31-ig. — **II. Apatinban a kincstári ispánságnál 1889. augusztus 31-ik napján d. e. 9 órakor.** Bezdáni volt mézsetető hely 2¹⁰⁰ h. 27 frt kikiáltási árral 1890. január 1-től 1892. december 31-ig. Bezdáni sarokföld 25⁴⁴² h. 379 frt 14 kr kikiáltási árral 1889. október 1-től 1895. szeptember 30-ig $\frac{1}{4}$ rész ugartartással. Bezdáni deákerdei 48⁴⁵ h. föld 433 frt kikiáltási árral 1889. november 1-től 1892. szeptember 30-ig ugartartás nélkül. — **III. Palánkán a kincstári ispánságnál 1889. augusztus 29-én d. e. 9 órakor.** Obrováci Golubnyák nevű 75¹²³² h. 1136 frt 55 kr kikiáltási árral 1889. október 1-től 1890. szeptember 30-ig ugartartás nélkül. — Megjegyeztetik, hogy azon esetben, ha a fentebbi birtokokra teendő ajánlatok a kikiáltási árral szemben csekélyeknek fognak találtatni, úgy a fent kitett bértartam minden bértelnél 1, esetleg 3 évre fog leszállítatni. Szegeden, 1889. július 29-én. **M. kir. jószágigazgatóság.** (Utánnyomat nem díjaztatik.) 2—1